

Pravočasna košnja da najboljše seno.

Ponovno se je že opozarjalo kmetovalce, naj spomladi pravočasno kosijo travo, da bodo spravili dobro in tečno seno; vzlic temu se dobijo še mnogi, ki teh nauk ne upoštevajo. Treba je torej zopet poudarjati prednosti, ki jih naši živinorejci nudi pravočasna košnja. Pri tem pa seveda ni mišljena košnja trave za zeleno krmo, ki se lahko vrši vsak čas, ampak samo košnja trave za napravo sena.

Kdaj ne smemo kositi?

Pred cvetenjem ali celo pred klasenjem trav ni umestno kositi, ker tedaj trava še ni dorastla, je polna vode, se močno posuši in da le malo sena, četudi je to izvrstne kakovosti.

Po odcvetenju ali celo po zoritvi trav je košnja prepozna, kajti tedaj so rastline spravile že večji del svojih hranilnih snovi iz stebelovja in listov v cvet, plod in seme, tako da dobimo samo puste bilke. Kar je semena in drobnih listov, ki vsebujejo še precej redilnih snovi, odpade, seno pa tvori večinoma manjvredna slama. Na teži nakosimo tedaj sicer nekaj več, toda kakovost takega sena se pozna predvsem pri zmanjšani mlečnosti in tudi po tem, ker ga živina nerada žre. Razen tega se travniški plevel, ki navadno prej cveče in mu seme kmalu dozori, osuje in zaseje tako, da postane travnik še bolj plevelnat. Plevel na travniku pa duši sladke trave in detelje, tako da postaja pridelek od leta do leta slabši in pičlejši.

Kdaj je pravi čas košnje?

To je doba ob polnem cvetju, ko je večina trav šele

začela cvesti. Takrat so rastline še popolnoma sočne, vendar ne preveč vodene, redilne snovi so enakomerno razdeljene po vsej rastlini: v listih, v bilkah in v cvetju, zato so vsi ti deli enako tečni. Tedaj se nakosi največ in najboljšega sena. Po cvetju začne seme zoreti, redilne snovi iz listov in bilk prehajajo v seme, kjer se iz njih tvori rezervna hrana za bodočo kalečo rastlinico. Trave postajajo od dne do dne bolj trde, manj redilne in težje prebavljive.

Da odgovarja ta trditev istini, nam pričajo številna preiskovanja o redilnosti različnega sena, pridobljenega deloma s pravočasno košnjo, deloma iz dozorele trave. Kakor znano, je v krmi najvažnejša redilna snov beljakovina, po kateri presojamo tudi tečnost in vrednost posameznih krmil. Pri preiskovanju sena, pridobljenega s pravočasno košnjo so ugotovili, da vsebuje 10-91 odstotkov beljakovin. Prepozno pokošeno seno jih je imelo pa le 5-43 odstotkov. Prepozno pokošena trava je dala torej seno, ki je za polovico manj vredno kot v pravem času spravljeno. Naravno je, da je tudi tečnost takega sena za polovico manjša. Pri krmljenju živine moramo namreč na to gledati, da ji nudimo v kladi dovolj redilnih snovi, ki se v živalskem telesu spremenijo v mleko, meso, mast in delo, ne pa samo, da ji napolnimo vamp. Iz teh podatkov se torej razvidi, kakšne izgube nastanejo pri spravljanju sena, če ga pravočasno ne nakosimo.

Marsikateri kmetovalec pa misli, da dobi pri pravočasni košnji premalo sena. V teži ga bo res nekoliko manj spravil, toda po kakovosti bo to veliko več vredno in bo mnogo

več zaleгло, ker bo živina z manjšo količino sita.

Imamo pa še drugo dejstvo, ki nas sili, da pokosimo travo pravočasno. Čim preje pokosimo naše travnike, tem hitreje trava podraste in tem več otave spravimo. Mnogokrat dobimo pozneje še nekoliko otaviča ali pa jesenske paše. Tudi iz tega razloga je priporočljivo, bolj zgodaj pokositi travnike. Rast otave pospešimo tudi s tem, če travnik takoj po košnji ob deževnem vremenu pognojimo z gnojnico, ali pa če te nimamo dovolj, s čilskim solitrom, ki ga zadostuje 80 kg na ha.

Za kakovost sena je važno tudi, da travo hitro posušimo, kajti samo tedaj ohranimo v nji vse redilne snovi. Pri negotovem deževnem vremenu ob času košnje nakosimo vsak dan le toliko, kolikor moremo dobro spraviti. Nikdar ni puščati pokošene trave predolgo prosto ležati, ampak jo je vsak dan sproti spravljati na kupe. Rosa in dež namreč izlužita iz pokošenih rastlin redilne snovi; ko se osuše, imamo namesto tečnega sena le manjvredno slamo.

Marsikateri posestnik ima pa mnogo travnikov, ki jih ne more istočasno pokositi in spraviti. Zato mora pač začeti s košnjo nekoliko preje, in sicer predvsem na tistih zemljiščih, na katerih je trava bolj razvita. Vsekakor je skrbno paziti na to, da se seno spravi v čim boljšem stanju pod streho, kajti od njegove kakovosti je odvisno uspevanje naše živine.

Sadjar maja meseca.

Majnik je tudi za sadjarja zelo važna doba v sadjarskem letu. Kakor vse bujno poganja, cvete in nastavlja plodove, prav tako rastejo, se množe in širijo razni zajedavci. Zato je s to nadlogo ta mesec največ dela. Kdor svojega, zlasti mlajšega sadnega drevja ne zanemari sedaj, bo imel

potem čez leto precej mir pred škodljivci.

Listni ušje je že vse polno po mladih jablanah, hruškah, črešnjah itd. Ne pozabite, da boste imeli vedno v zalogi tobačni izvleček in mazavo milo! Kdor ima količkej drevja, naj naredi 10 litrov te tekočine naenkrat (na 10 litrov vode 30 dk tobačnega izvlečka in 20 dkg mazavega mila).

Krvava ušica se bo tudi kmalu pokazala v posameznih, sicer majhnih naselbinah, ki se bodo pa neznansko hitro širile. 20—30% arborinova mešanica in trd čopič — to sta sredstvi zoper tega škodljivca (1 liter arborina na 4 litre vode).

Po nežnem zelenju se pasejo razne gosenice, ki so baš sedaj le v najveselejšem razvoju. V pokončevanju tega mrčesa bomo največ dosegli, ako varujemo ptice pevke. Te so naše najboljše pomočnice v boju s sadnimi škodljivci, zlasti z gosenicami. Zato pa sadjarji, varujte ptice! Skrbno pazite na otroke, da ne bodo stikali za gnezdi, kar se baš v tej dobi tako rado dogaja. Na mlajšem drevju, kjer lahko dosežemo krono, večkrat pregledajte vejeve! Kjer boste opazili, da sta sprejena po dva ali več listov, tam je že gosenica pri delu.

Velik škodljivec na mladih jablanah in hruškah je vrtni zavrtalec, katerega ličinka (droben črvček) živi v lesu. Take jablane so vse navrtane in jim navadno ni rešitve, kadar so na gostjo napadene. Nekemu posestniku na Dolenjskem je uničil ta zajedavec čez 100 mladih jablan. Kjer opazite to nadlogo, namažite debela s 50% arborinom (na 1 liter arborina 1 liter vode).

V deblih starejših jablan vrta ličinka vrbarja. Tu ni druge pomoči kakor hitro nož v roke in rezati po debelu tako dolgo, da je dobimo v roke. Če ji ne moremo drugače do živca, jo izvlečemo s primerno žico, ki ima na koncu kavlj. Naposled je treba vse rane skrbno namazati s

50% arborinom. Kjer vrta po debelu več vrbarjevih gosenic, je tako drevo navadno izgubljeno. Posekajte ga in v ogenj z njim!

Pa so sedaj v sadovnjaku še druga dela, ki jih ne smemo zamuditi.

Sedajle je čas, da s primernim izrezavanjem in skrajševanjem mladih poganjkov vravnamo krono ali vrh mladega drevja. Kar sedaj lahko odstranimo z nožem ali s škarjami, bi morali odžagati, ako bi pustili par let v nemar. Vse mladje, ki ima nepovoljno, v notranjosti krone obrnjeno smer, izrežimo; poganke pa, ki niso namenjeni, da bi se razvili v veje, ampak v šibek, rodni les, pincirajmo, to je, odščipnimo jim vršiček, da se jim bodo spodnja očesa tembolj okrepila in se čimprej izpremenila v cvetno brstje. Odstranjujte poganjke z debela in s korenin!

Ako nastopi dolgotrajno suho vreme, je treba mlado drevje, ki smo ga posadili to pomlad, temeljito zaliti. Ako damo takemu drevesu skaf vode, zadostuje za teden dni.

Slabo rastočemu drevju sedajle prav hitro pomoremo na noge, ako ga ob deževnem vremenu zalijemo parkrat z gnojnico. Toda letos posajenega drevja ne zalivajte s tem gnojilom! To še nima toliko razvitih korenin, da bi mogle izkoristiti gnojilo. Preobilica gnojnice bi utegnila celo drevo umoriti. Rast mladega sadnega drevja tudi podprete, ako rahljate kolobar in ne pustite, da bi se zarastel s travo ali celo s plevelom! Rahljanje kolobarja tudi starejšemu drevju jako prija in zelo pospešuje rast.

Precepljeno drevje je jelo bujno poganjati. Oglejte ga večkrat, da ne zamudite prerezati vezi. Ako se zajedo v kožo, je nevarnost, da se veja odlomi. Zavarujte žlahtne poganjke, da jih ne polomi veter!

Jubilejni ljublanski velesejem.

Kakor je bilo v dnevnem časopisju že ponovno razglašeno, bo letos od 29. maja do 9. junija deseta spomladna prireditve ljubljanskega velesejma. To desetletnico namerava uprava tega za Slovenijo tako važnega podjetja praznovati posebno slovesno, da pokaže na uspehe, ki jih je v tej dobi dosegla. Kot posebnost je za beležiti, da ste bili letos zgrajeni še dve novi stavbi, ker se je izkazalo, da dosedanji prostori nikakor ne zadostujejo za številne razstavljalce, ki se v vedno večjem številu priključajo in zahtevajo mesta na razstavišču. Posebno k letošnji desetletnici je bilo toliko prijav, da jih je morala velesejska uprava mnogo odkloniti, ker je primanjkovalo prostora.

Za kmetovalce je važno dejstvo, da bo letos razstavilo mnogo tvrdk in tvornic najrazličnejše kmetijske stroje in razne druge gospodarske potrebščine. To mora razveseliti vsakega kmeta, kajti to je namenjeno predvsem podeželskemu ljudstvu, ki nima drugače prilike, da bi si ogledalo in primerjalo razne kmetijske stroje in orodje in se prepričalo o njih porabnosti. To upoštevajo v drugih državah že davno, kajti tam ne najdemo gospodarske prireditve, pri kateri bi ne bilo upoštevano tudi kmetijstvo.

Ljubljanski velesejem je v svojem začetku imel popolnoma drugačne cilje. Začel se je namreč z namenom, da seznanijo trgovce in kupce z domačo industrijo in obrtjo; zato je bilo v začetku le malo kmetijskega na velesejmih, vsled česar je tudi zanimanje podeželskega ljudstva za te prireditve začelo pojemati.

Preobrat je nastopil z jesenskimi prireditvami, ki so dobile popoln kmetijski značaj in dosegle leta 1928. v Jubilejni kmetijski razstavi Kmetijske družbe svoj višek. Od tistih dob se je trgovina, industrija in obrt,

Širite dobro časopisje!

ki proizvajajo oziroma razpečavajo kmetijsko orodje, stroje in druge potreščine, začela zanimati tudi za spomladne sejme. Izgleda tudi, da bo letos zastopana tako, kakor še nikdar prej.

Naša domača industrija kmetijskih strojev je pa šele v povojih in ne more zadostiti današnjim potrebam kmetijstva, ampak smo še vedno navezani na inozemstvo. To se je pa odzvalo v največjem obsegu in razstavili bodo vse večje tvornice iz Avstrije, Nemčije, Francije in Češke, ki nam dobavljajo svoje stroje. — Kakor vsako leto, je tudi letos dovoljena polovična vožnja po železnici iz vseh postaj naše države. Kdor kupi legitimacijo za 30 Din, ki ga pooblašča za poljuben vstop na vse velesejske prostore, uživa na železnici polovično vožnjo.

Razstava perutnine in kuncev. Največjo privlačnost na letošnjem jubilejnem ljubljanskem velesejmu bo tvorila razstava perutnine in kuncev, ki jo priredita odseka za perutninarstvo in kuncerejo Kmetijske družbe v Ljubljani K paviljonu. Že par let sem so se vršili poskusi take razstave, ki so imeli namen pripravljati tla za večjo tako prireditvev. Letos se je posrečilo po daljši temeljiti pripravi obema odsekom zbrati toliko plemenskega materiala, kokoši, rac ig druge perutnine kakor tudi kuncev, da obeta biti ta razstava zelo zanimiva.

Kakor smo v tem letu že ponovno poudarjali, je perutninarstvo tista živinorejska panoga, ki izkazuje pri izvozu najvišje postavke in prav ugodno vpliva na našo trgovinsko bilanco. Zato jo je tudi vlada začela podpirati. Na razstavi bomo predvsem občudovali našo domačo štajersko kokoš, ki si je pridobila v svetu precejšen ugled tako glede svoje nosnosti, pa tudi zaradi mesa. Zastopane pa bodo tudi druge pri nas razširjene pasme. — Kuncerejci pa bodo razstavili številna plemena žlahtnih kun-

cev, ki so danes v modi največ zaradi svoje dragocene kožuhovine. Da si bo to razstavo vsak kmet z največjim zanimanjem ogledal, je samoposebi umljivo.

Belokranjski stelniki.

Velik del sveta v Beli krajini zavzemajo tako imenovani »stelniki« (približno eno petino površine). To je divji svet, ki ni bil nikoli obdelan. Najbrž da je od nekdaj v takem stanju, kakor ga vidimo danes. Človeka, ki količkaj ljubi zemljo, preleti žalost, ko vidi pred seboj velike dele zemlje, ki ne prinaša skoro nič dohodka. Niti od daleč pa ne prinaša toliko, kolikor bi lahko prinašala, ako bi bila obdelana. Drugega ne raste tu, nego praprot z vresjem in na redko breze in topoli, grmičevje in brinje. Edin donos teh kompleksov je praprot, katera se v jeseni kosi in uporablja za nastilj. Ta nastilj pa ni najboljši in še daleč ni tak, da bi se izplačalo imeti toliko zemlje v to svrhu, o čemer sem se sam prepričal iz lastne izkušnje. Kdor pozna praprot kot nastilj, ve, kako malo popije gnojnice, kako se počasi razkrajja tak gnoj, tako da bi morali tak gnoj kompostirati, ako bi ga hoteli s pridom uporabljati. Zraven tega pa tak gnoj rad plesni. Gnoj iz praproti se ne more primerjati z gnojem iz slame in listja. Iz teh razlogov bi bilo najbolj na mestu, ta zanemareni svet predelati v polja, pašnike in tekališča za mlado živino, slabše prostore pa pogozditi. Z obdelavo tega sveta bi se storil velik korak naprej, ker bi se na ta način dvignila kmetijska produkcija. Na ta način bi se odpomoglo gospodarski krizi, katera čim dalje bolj tare belokranjskega kmeta in marsikateremu gospodarju bi ne bilo potrebno hoditi s trebuhom za kruhom črez »mlako«.

Do danes ni še nihče popolnoma nič storil, da bi se ta zemlja spravila v boljše stanje. Saj bi bila stvar tudi težko izvedljiva, ker je tej zemlji, po

veliki večini, bil gospodar graščak in šele pred par desetletji ji je postal gospodar naš kmet. V tej dobi pa je razsajalo kakor kuga izseljevanje v Ameriko, čemur so bile vzrok slabe gospodarske razmere in pa pritisk vaških oderuhov, kateri so na vse mogoče načine odirali našega kmeta. In tako nas je privedla usoda v današnje čase, ko nas je združništvo iztrgalo iz oderuhovih krempljev in nam nudi svojo moč s tem, da nam kaže, na kakšen način se da pomagati. In ravno v tej zadevi je potrebno, da se še bolj oklenemo združništva, kajti tudi v tem slučaju je samopomoč najučinkovitejše sredstvo, potem katerega bo mogoče »steljnike«, ta zanemarjena zemljišča, predelati v rodovitna polja, jih predelati v skupne pašnike in pogozditi. To-liko bolj je potrebno, ker so parcele druga poleg druge in tako tvorijo veliko površino, kjer posameznik ne velja nič, ampak je potrebna organizacija, katera naj zamisli način predelave in ukrene vse potrebno.

Ko se večkrat sprehajam po teh »steljnikih«, premišlujem in preso-jam ter cenim vrednost te zemlje in vidim, da tu leži mrtev zaklad. Ponekod se nahaja lepa črna zemlja, katera je popolnoma pristopna in sposobna za napravo polja, katerega vrednost bi se lahko merila z najboljšim poljem v Beli krajini. Globoka plast srednje težke zemlje, ne preveč strme lege in ne prehudo kamenit svet, to vse zvišuje vrednost te zemlje in čim bolj je po naravi bogata, tem večja je škoda, da ni izkoriščena. In koliko je take zemlje! Lahko rečem, da je sto hektarov »steljnikov« sposobnih za napravo polja. Kolika je škoda v enem letu in milijonska v desetletjih! Trumoma se izseljuje ljudstvo v tujino, da si služi vsakdanji kruh. A denar, zaslužen v Ameriki, zaleže malo (naš Amerikane ima dolarje samo za eno leto, kot kmet krompir). Posebno danes zaleže malo, ker se vse zmeče za lišp.

Ali bi ne bilo bolje delati doma na svoji zemlji? Gotovo bi bilo bolje za marsikatero družino, ako bi imela gospodarja doma, pa tudi naše kmetije bi lahko bile v boljšem stanju. Ako bi predelali imenovane »steljnike« v polja, bi na ta način razširili plast rodovitne zemlje, na kateri bi lahko pridelovali v večji množini krmske rastline. Na ta način bi se znatno izboljšala naša živinoreja, iz katere dobiva naš kmet glavni vir dohodkov, pa tudi več dobrega domačega gnoja bi se pridelalo. Kajti, ko bi pridelali več krme, bi ne bilo potrebno krmiti slame, ampak bi se porabila za nastilj in gnoj bi bil boljši, kakor iz praproti. Tudi drugi poljski pridelki bi se izboljšali, in tako bi bilo tudi kaj za prodaj.

Približno polovico teh steljnikov pa bi kazalo pogozditi. Vsakemu belokranjskemu kmetu je znano, koliko je danes vreden gozd in koliko vrednost bo imel čez 60 let. Vsi gozdi bodo kmalu izsekani do zadnjega hrastička in kaj potem? Pogozduje se nič. Ali ne bo treba nikoli več denarja? Tudi to se mora upoštevati, da se bo v naprej še manj zaslužilo v tujini in bo dom najboljši.

Ker nimamo v Beli krajini zadostnih pašnikov, bi bilo potrebno urediti skupne pašnike in tekališča za plemensko živino, pa tudi ovčjereja bi dobro uspevala, ako bi se razširila. Ti »steljniki« bi se dali prav dobro izkoristiti in uporabiti v to svrhu in bi na ta način prinašali več dohodkov.

Upam, da se bo pridružil tej misli tudi naš kmetovalec in uvidel, da ne bo mogoče dolgo po tej poti, po kateri gre danes, ampak se bo moral zasukati s kolesom časa, kajti čakajo ga težki časi, katerih ne bo mogel preboleti, ako si ne bo pomagal o pravem času sam. Prosimo pa vse merodajne činitelje, da to misel podpirajo, a našim gospodarjem svetujem, da se še bolj oklenejo naših za-dru-g in širijo to idejo med ljudstvom.

Denar.

g Vrednost denarja 20. t. m. Dinar v Curihu notira 9:125 centimov. Na ljubljanski denarni borzi se plačujejo inozemske denarne vrednote po tehle cenah: 1 angleški funt 275:43 Din, 1 ameriški dolar 56:56 Din, 1 holandski goldinar 22:758 Din, 1 nemška marka 13:875 Din, 1 madžarski pen-ga 9:90 Din, 1 švicarski frank 10:95 Din, 1 dunajski šiling 7:99 Din, 1 belgijski belg 7:90 Din, 1 francoski frank 2:22 Din, 1 italijanska lira 2:96 Din, 1 češka krona 1:68 Din. — Promet na borzi v zadnji dobi je nekoliko padeł, kar je v zvezi s splošnim go-spodarskim stanjem.

g Padanje obrestne mere. V zad-nji dobi se opaža na svetovnem de-narnem trgu splošno zniževanje obrestne mere. Tako sta Njujorska rezervna banka in Angleška banka znižali obresti na 3 odstotke, Fran-coska banka pa celo na 2½ odstot-ka. Francoska obrestna mera je zdaj najnižja od 1898. leta naprej. Pa tudi drugod se opaža splošno padanje obrestne mere in približanje pred-vojnemu stanju. Sodijo pa, da po-menja to stanje pripravo za velika mednarodna posojila, ki jih dosedaj ni bilo mogoče izvršiti, ker so se države branile previsokih obresti. Imamo namreč države, ki imajo obilo denarja in ga ne morejo doma spravi-ti v promet; druge zopet revne brez denarja, ki bi ga nujno rabile, ne morejo pa vzeti posojil, ker so pogoji za nje prestrogi. Pri nižji obrestni meri bo pa lažje doseči taka posojila pod ugodnejšimi pogoji. To bo prišlo v prid tudi naši državi.

Cene.

g Svetovne cene na debelo pa-dajo. V zadnjem tednu so svetovne cene v trgovini na debelo zopet na-zadovale. Tako so v Ameriki v Zdru-ženih državah padle od 90:2 na 89:7, na Francoskem v poslednjih dveh tednih od 81:8 in 82:9 na 80:9; na

Nemškem je pa porastel od 94:9 na 95:0 in celo na 96:0; na Angleškem od 81:7 in 81:1 na 80:6; v Italiji od 65:3 na 64:9. — To nazadovanje cen je v zvezi s padcem cen pri pšenici in z njo v zvezi tudi z ostalimi ze-meljskimi proizvodi.

g Žitno tržišče. Po zadnjih vesteh izgleda, da se položaj na žitnem trgu nekoliko izboljšuje. V Čikagu je na-stopil porast cen in posledice se ob-čutijo tudi pri nas, ko je naenkrat nastopilo večje povpraševanje po pšenici, še bolj pa po koruzi. Posle-dica je bila, da so cene nekoliko po-skočile. Največ prometa je v koruzi, ki se kupuje tudi na termine do av-gusta. V Vojvodini so začeli sklepati kupčije za novo pšenico na podlagi 170 Din za 100 kg. Vendar je takih kupcij še malo, ker vlada glede bo-doče letine še vedno negotovost gle-de cen, ki bodo predvidoma vsled dobre letine še nazadovale. — Kup-čija z žitno moko je manj živahna, za krušno moko pa sploh ni zani-manja.

g Ljubljanska blagovna borza. Ce-ne žita na ljubljanski blagovni borzi so bile za 100 kg pri vagonski do-bavi postavljenih na vsako slovensko postajo kakor sledi: pšenica baška, 80 kg težka, po 252:50—255 Din, 78 kg, 245—247:50 Din, 77 kg, 237:50—240 Din; rž baška 72—73 kg težka 197:50 Din; koruza baška 135—137:50 kg, za junij 142:50; ječmen baški 62—63 kg 162:5—165 Din; oves baški 180—185 Din. Moka 0g fco Ljubljana 400—405 Din.

g Lesno tržišče. Kupčija z lesom se nikakor ne more oživeeti, četudi je pomladanska sezona že davno tu. Nekoliko povpraševanja je za trame, pri katerih se pa zahteva dobra ob-delava in primerne mere. Tudi na kakovost se zelo pazi, kajti inozem-ski trg je postal danes zelo zbirčen. — Povprašuje se nekoliko tudi po drvah, vendar se zahteva le suho blago. Olje gre po navadi za dnevni konzum, ne da bi se kopičile zaloge.

g **Tržno poročilo iz Maribora** javlja, da je bilo tam na trgu obilo perutnine, ki se je plačevala po naslednjih cenah: Piščanci 12:50—30 Din, kokoši 45—55 Din, gosi in race 60—80 Din, domači zajci (kunci) po 10—25 Din, kozlički 100—150 Din, grlice 35 Din komad. — Seno sladko 65—80 Din za 100 kg, otava 70—80 Din, slama 45—55 Din za 100 kg.

g **Kupčija z jajci.** Dovoz jajc je postal nekoliko slabejši, nasprotno pa povprašuje inozemstvo precej po tem blagu, kar je imelo za posledico, da so cene nekoliko poskočile. Nakupna cena je danes okrog 75 para za komad. Sedaj izvažamo samo v Švico in na Nemško, medtem ko dobiva Italija blago iz Rusije in iz Turčije. — Na drobno v Ljubljani prodajajo jajca po 1:75—2 Din par.

g **Ruski pritisk na svetovni trg.** Lani so začeli Rusi s svojimi agrarnimi pridelki pritiskati na svetovne cene. Povsod pošiljajo ogromne količine svojih pridelkov: pšenice, lesa, jajc, surovega masla, posušeno sadje itd., in ga ponujajo po tako nizkih cenah, da ne more z njimi nikdo konkurirati. Tudi prekomorski trgi so preplavljeni z ruskim blagom. Posledica tega je splošen padec cen, ki se tako težko občuti posebno v našem kmetijstvu. Ta gospodarski napad Rusije bo prinesel tekom tega in hodočih let marsikatero spremembo na gospodarskem polju celega sveta.

Živina.

g **Ljubljanski živinski sejem.** Naš zadnji živinski sejem v Ljubljani je znašal dogon: 291 konj, 58 volov, 63 krav, 11 telet in 418 prašičev za rejo. Prodanih pa je bilo: 57 konj, 26 volov, 29 krav, 7 telet in 390 prašičev. Sejem je bil dobro obiskan in kupčija s prašiči prav živahna, promet z ostalo živino pa le srednji. Napram poslednjemu sejmu so cene ostale v glavnem neizpremenjene, le teleta so se nekoliko podražila. Za kg žive

teže so sejmarji plačevali: voli debeli po 10 Din, poldebili 9—9:50 Din vprežni 8—8:50 Din, krave debele 5—7 Din, krave klobasarice 4—5 Din, teleta 14:50—15:50 Din; prašički za rejo komad po 250—400 Din.

g **Mariborski prašičji sejem 16. maja.** Dovoz je znašal 467 prašičev in 6 kozličkov. Cene za komad: Pujski 5—6 tednov stari 160—200 Din, 7—9 tednov 250—280 Din, 3—4 mesece stari prašiči 350—550 Din, 5—7 mesecev 650—800 Din, 8—10 mesecev 800—950 Din, 1 leto stari 1000 do 1400 dinarjev. Za 1 kg žive teže 12—14 dinarjev, 1 kg mrtve teže 17 do 18:50 Din. Prodanih je bilo 349 prašičev in 4 kozlički. Kupčija je bila zelo živahna, posebno zaradi tega, ker ljudje ne morejo prodati krompirja, pa kupujejo prašičke, da jim ga pokrmijo. Iz tega razloga so tudi cene nekoliko poskočile.

Razno.

g **Podpore za gnojšča in gnojnične jame.** Banska uprava objavlja, da se kljub uradnemu razglasu še vedno vlagajo prošnje za ureditev gnojšč, hlevov in svinjakov. Ker so te prošnje v nasprotju s pravilnikom o podelitvi podpor za napravo gnojšč, se ne morejo upoštevati. Zato se opozarjajo vsi interesi, naj ne vlagajo tozadevnih prosenj in si ne delajo nepotrebnih izdatkov, dokler ne bo razglašen pravilnik, kako naj se take prošnje vlagajo. Pravilnik bo razglašen po vseh občinskih uradih.

g **Obdačenje zadrug.** Trgovsko ministrstvo je obvestilo finančno ministrstvo, da posamezne nabavljalne in konsumne zadruge v mnogih primerih prodajajo svoje blago vsem in vsakomur, samo ne zadrugarjem, kakor to odreja združni zakon. Zato je davčni oddelek finančnega ministrstva poslal finančnim direkcijam razpis, v katerem odreja, naj od vseh tovrstnih zadrug zahtevajo, da priobčijo s svojimi poslovnimi bilancami

za preteklo leto tudi podatke o številu polnopravnih zadrugarjev, o obsegu in vrsti nabavljanih poslov s potrdilom, da je bil ves posel opravljen samo z zadrugarji. V primeru, da se ugotovi o teh zadrugah, da ne vrše poslov samo s svojimi zadrugarji, morajo finančne direkcije take zadruge obremeniti po zakonu o neposrednih davkih. — Opozarjajo se torej zadruge, da se točno držijo združnega zakona in upoštevajo njegova tozadevna določila.

g Podpora za nabavo semenja. Narodna banka je dovolila en milijon dinarjev podpore za unifikacijo (pohenotenje) in standardizacijo (zboljšanje) do enotne najboljše kakovosti poljedelskih proizvodov, namenjenih za izvoz. Ta fond bo upravljal poljedelski oddelek beograjske zbornice. Od te vsote se porabi del za nakup 30.000 kg semena solnčnic. Po odredbah kmetijskega ministrstva bodo posamezna srezka načelstva razdelila to seme med najpotrebnejše kmetovalce, zlasti v Srbiji, Hrvatski in Slavoniji. V dravski banovini prejmejo to seme od države kmetovalci v srezu Murska Sobota. Prejeto količino semenja bodo morali kmetovalci vrniti potem, ko bodo spravili prvi pridelek.

g Zvišanje uvoznih carin v Avstriji. Na Dunaju se vršijo pogajanja med Avstrijo in Madžarsko za zvišanje uvozne carine na žito in moko. Avstrija hoče zvišati te carine na 6 zlatih kron za žito, za moko bi pa prišel še dodatek 8 zlatih kron, ki bi se pa računale pri žitni carini za 150 kg, tako da bi celokupna carina znašala najmanj 17 zlatih kron. K temu bi še prišla menjajoča se žitna carina, ki bi po dosedanjih razmerah znašala kvečjemu 4 zlate krone. Ta dodatek bi bil odvisen od cene žita. V poljedelskih krogih se ugotavlja, da so cene žita sedaj za 14 šilingov (112 Din) nižje nego v preteklem letu.

— Ta pogajanja z Madžarsko so važna ravno tako za Jugoslavijo, ker bo ta dogovor obveljal tudi za nas. Jugoslavija še ni sporočila svojega stališča naproti tem avstrijskim zahtevam. V naši pogodbi je predvideno tudi razširjenje veljavnosti uvoznih carin za mastne prašiče od 110 na 130 kg.

g Banovinska trošarina na bencin. Od 15. maja nadalje se pobira banovinska trošarina na bencin, in sicer 1 Din od kilograma. Ta trošarina se steka v banovinski cestni fond, ki bo služil za obnovo in vzdrževanje banovinskih cest. Predvideva se, da se bo na ta način zbralo na leto okrog 3 milijone Din, ki pomenjajo obresti in amortizacijo za 40 milijonsko posojilo, ki ga bo banovina najela za razne investicije. To trošarino bodo pobirali organi finančne kontrole ali občinski uradi. V to svrho je bil tudi izdelan poseben pravilnik, ki je bil objavljen v Uradnem listu.

Popravek.

V 10. številu »Gospodarja« beremo v članku »Brzoparilnik za krmo in druge svrhe« trditev pod točko 5., da je ta priprava tudi za vkuhanje sadja in napravo marmelade. To mnenje je popolnoma napačno. Brzoparilniki so narejeni iz pocinkane železne pločevine. V taki posodi se smejo pariti in kuhati samo tisti pridelki, ki nimajo nič kisline, kakor so repa, korenje, krompir itd. Ako pa kuhamo v tej posodi sadje, ki ima do 1% sadne kisline, se pa cink v kislini raztaplja in sadni izdelek nele da postane popolnoma neužit (tudi prašičem se upira), ampak tudi zdravju zelo nevaren. Za predelavo sadja so samo take železne ali bakrene posode, ki so znotraj močno pokositrene (pocinjene), kar pa brzoparilniki niso in ne bodo, ker je kositer (cin) za take namene predrag. H.